



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: S. M.
st. přísl. X.
pobytem X.

zastoupen Mgr. Ladislav Bárta, advokát
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava
proti

žalované: Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje,
odbor cizinecké policie
sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2021, čj. KRPB-9133-38/ČJ-2021-060022-Z

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2021, č. j. KRPB-9133-38/ČJ-2021-060022-Z, **se zrušuje.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

- III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava **se přiznává** odměna za zastupování v soudním řízení ve výši **6 800 Kč**, která mu bude vyplacena do **30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 10. 2. 2021 žalobce brojil proti rozhodnutí žalované 15. 2. 2021, čj. KRPB-9133-38/ČJ-2021-060022-Z (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla o prodloužení zajištění žalobce za účelem předání podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 o 42 dnů do dne 29. 3. 2021 ve smyslu ustanovení § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“ nebo „ZPC“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná poukázala na prvotní rozhodnutí o zajištění ze dne 16. 1. 2021, č. j. KRPB-9133-14/ČJ-2021-0600-Z (dále jen „prvotní rozhodnutí o zajištění“), jímž byl žalobce zajištěn za účelem předání podle nařízení Dublin III do Rumunska na dobu 32 dnů, tzn. do dne 15. 2. 2021.
3. Dále žalovaná odkázala na ustanovení § 129 odst. 1, 3, 4, a 7 zákona o pobytu cizinců (dále jen „ZPC“), jakož i relevantní ustanovení nařízení Dublin III. Shrnula rozhodné skutečnosti pro zajištění žalobce.
4. Z podkladů pro rozhodnutí vyplývá, že dne 15. 1. 2021 byl žalobce kontrolován hlídkou policie společně se dvěma dalšími cizinci na D1 (200 km) ve směru na Ostravu. Při podání vysvětlení téhož dne žalobce uvedl, že je z Afghánistánu, je ženatý a jeho manželka žije v Iránu. Cestou požádal v Rumunsku o azyl. V táboře byl asi do začátku ledna 2021, poté s převaděčem překročil hranice do Maďarska kamionem. Žádost o azyl mu v Rumunsku byla zamítnuta a byla mu uložena povinnost do 10 dnů vycestovat. Chce se dostat do Lucemburska, kde má známé. Na území ČR ani v jiném členském státě EU nemá příbuzné. V ČR určitě zůstat nehodlá. Byl si vědom toho, že je v ČR nelegálně.
5. Žalovaná dovodila, že žalobce dne 15. 1. 2021 neoprávněně vstoupil a pobýval na území ČR. Dále dovodila, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu na území Evropské unie. Žalovaná vyhodnotila podmínku tzv. vážného nebezpečí útěku a uvedla, že jeho případný dobrovolný návrat zpět do Chorvatska se jeví jako vyloučený, neboť žalobce chce pokračovat do Lucemburska a uvedl, že se do Rumunska (odkud nelegálně přicestoval) vrátit nehodlá.
6. Žalovaná dovodila, že žalobce odešel z Afghánistánu z ekonomických a politických důvodů. V ČR o azyl nechce požádat a ani tu nechce zůstat. Na území ČR i v schengenském prostoru je žalobce poprvé. O evropské vízum nikdy nežádal. U sebe měl hotovost pouze několik EUR. V ČR nemá žalobce žádné vazby ani místo, kde by byl k zastižení. Nechce tu ani zůstat.

7. Dále dospěla k závěru, že v jeho případě není možno uložit zvláštní opatření podle ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců, neboť nemá v ČR žádnou adresu pobytu, žádné finanční prostředky a existuje v jeho případě nebezpečí ze zmaření účelu předání do příslušného členského státu EU. Nelze akceptovat, aby se žalobce nekontrolovaně a svévolně pohyboval mezi členskými státy. Jeho dobrovolný pobyt na území se tedy jeví jako krajně nepravděpodobný. Svým jednáním žalobce prokázal, že nehodlá respektovat právní předpisy členských států EU.
8. Žalovaná se dále zabývala otázkou, zda je zajištění potencionálně možné a zdali nebude nepřiměřeně zasazeno do soukromého a rodinného života cizince. Žalovaná nemá žádné informace, na základě kterých by bylo možno usoudit, že zajištění zasahuje nepřiměřeně do soukromého a rodinného života žalobce, jelikož žalobce tu nemá žádné rodinné ani jiné obdobné vazby. Proto ani prodloužení zajištění nepřiměřeně do jeho soukromého a rodinného života nezasáhne.
9. Žalovaná se dále zabývala systémovými nedostatky v azylovém systému Chorvatska. Zdůraznila, že Chorvatsko je povinno dodržovat své lidskoprávní závazky a nebylo vydáno žádné rozhodnutí, které by deklarovalo v tomto členském státě tzv. systémové nedostatky. Ani žalobce sám neuvedl žádné skutečnosti, které by zavdávaly důvody, pro které by se nemohl vrátit zpět do Chorvatska. Žalovaná vycházela zejména z výpovědi žalobce, v níž žalobce neuvedl žádné konkrétní důvody, pro něž by se nemohl vrátit zpět do Chorvatska, resp. na základě nichž by bylo možno usuzovat, že mu v Chorvatsku hrozí nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU.
10. Doba prodloužení zajištění byla žalovanou stanovena ve smyslu lhůt upravených nařízením Dublin III. tak, že v součtu doba zajištění bude stanovena na 42 dnů od okamžiku omezení osobní svobody (15. 1. 2021) do 29. 3. 2021 tak, aby celkově nepřekročila šest týdnů od vyhovění žádosti o převzetí zpět do Chorvatska.

III. Žaloba

11. V žalobě proti napadenému rozhodnutí a jejím doplnění ustanoveným zástupcem ze dne 17. 3. 2021 žalobce vznesl následující žalobní body. Předně tvrdil nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu nerealizovatelnosti účelu zajištění (přemístění žalobce do Chorvatska). Podle jeho názoru účel zajištění nemůže být naplněn. Dle žalobce žalovaná porušila ustanovení §129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
12. Žalovaná uvádí, že zasílala prostřednictvím Ministerstva vnitra (OAMP), Dublinského střediska žádost o přijetí zpět Chorvatsku a současně mu poskytla lhůtu na odpověď do 22. 2. 2021. Chorvatsko však do dne vydání napadeného rozhodnutí nereagovalo. Z napadeného rozhodnutí vůbec nevyplývá, na jakém základě se žalovaná domnívá, že v běhu prodloužení zajištění bude moci být naplněn účel tohoto rozhodnutí a samotného zajištění, a to zejména bude moci být realizováno žalobcovo přemístění do Chorvatska. Argumentace nutnosti a zákonnosti prodloužení doby zajištění o 42 dnů tedy zcela absentuje a není zřejmé, z čeho správní orgán při svých úvahách vycházel.

13. Dále má žalobce za to, že realizovatelnost účelu zajištění byla nedostatečně posouzena s ohledem na možnost předání žalobce do Chorvatska. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, že se opětovně zabývala tím, zda je předání do Chorvatska možné a dospěla k závěru, že zajištění žalobce je uskutečnitelné, neboť mu nebrání žádná překážka.
14. Dle žalobce je předání do Chorvatska za účelem pokračování v řízení o mezinárodní ochraně právě v Chorvatsku neakceptovatelné, neboť Chorvatsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení a v chorvatském azylovém systému jsou dány systematické nedostatky, které činí vydání do Chorvatska za účelem azylového řízení nepřipustným. K tomu žalobce připojil k žalobě zprávu AIDA Country Report: Croatia, Update 2019.
15. Sám žalobce v protokolu uvádí, že o azyl nikde nežádal. Je všeobecně známo, že v chorvatských azylových řízeních dochází často k tomu, že uprchlíci podepisují pod nátlakem dokumenty, kterým nerozumí. Chorvatsko rovněž neposkytuje uprchlíkům účinný přístup k mezinárodní ochraně a využívá dublinských návratů a kolektivních vyhoštění, které jsou často doprovázeny násilím.
16. Cílem Chorvatska je udržení uprchlíků mimo své území. Nevládní organizace a média již několikrát zdokumentovaly početné případy zadržování uprchlíků a migrantů na chorvatském území, zadržování na několik hodin v policejní vazbě a násilné vrácení do Bosny a Hercegoviny ve skupinách bez možnosti žádat o azyl. Takové návraty proběhly bez řádného procesu a mimo oficiální hraniční přechody. Migranti uváděli, že je policie obklíčila, křičeli na ně a byli biti obušky, zbaveni šatů a nuceni chodit bosí, někdy hlubokým sněhem a mrazivými řekami (zdroj: Croatia: Pushed to the Edge, Violence and Abuse against Refugees and Migrants along the Balkans Route, (EUR 05/9964/2019).
17. Žalobce dále poukázal na rozsudek švýcarského soudu, který rozhodl, že Státní sekretariát pro migraci (SEM) nedostatečně posoudil podání stěžovatele, a to jak z hlediska systémových nedostatků azylového systému v Chorvatsku, tak z hlediska jeho vlastních zkušeností a současného zdravotního stavu. Měl za to, že nižší soud rovněž nezkoumal riziko řetězového refoulementu z Chorvatska a to, zda údajné špatné zacházení chorvatskými orgány mohlo dosáhnout prahu možného porušení základních práv chráněných článkem 3 Evropské úmluvy o lidských právech. (<https://www.bvger.ch/bvger/fr/home/jurisprudence/arrets-de-reference/asile/dublin-croatie.html>).
18. Žalobce dále podotkl, že Chorvatsko již několik let čelí výtkám za porušování lidských práv migrantů a uprchlíků. V roce 2019 se Chorvatsko zavázalo přijmout ucelenou úpravu migrační politiky a zahrnout do ní žadatele o azyl a cizince. Do dnešního dne však Chorvatsko tento svůj závazek nesplnilo.
19. Co se týče konkrétních zákonných postupů udělování azylu a azylové procedury, Chorvatsko je stále omezuje a využívá selektivní metody bez opory v zákoně. Žádosti o azyl jsou vyřizovány s velkou prodlevou. Navíc v roce 2017 se objevily problémy při hodnocení bezpečností osob, které podají žádost o azyl, neboť chorvatské zpravodajské agentury většinu žadatelů o azyl vyhodnotily jako bezpečnostní hrozby, a to bez jakýchkoliv informací a důkazů.

20. Dalším z problémů azylové politiky Chorvatska jsou nedostatečné překlady a nedostatek tlumočnicků. Velkým problémem je zejména skutečnost, že pro některé jazyky a dialekty nejsou tlumočníci vůbec. Kromě toho se oznámení o prodloužených lhůtách pro schválení azylu zasílají pouze v chorvatském jazyku, bez překladu nebo přítomnosti tlumočníka.
21. Dále žalobce upozornil na nedodržování či problémy ze strany dodržení zásady nenavrácení v Chorvatsku, které rovněž neposkytuje právo na přístup k azylu pro osoby bez platného cestovního dokladu, čímž zásadním způsobem snižují možnost relevantního posouzení značné části azylových žádostí. Dále žalobce poukazuje na porušení práva na právní pomoc, jelikož dle zákona o pravidlech týkajících se zadržení v přijímacím středisku pro cizince, sem mají výrazně omezený přístup zástupci nevládních organizací a advokáti.
22. Žalobce poukázal na čl. 3 bod 2 pododstavec 2 nařízení Dublin III a v této souvislosti žalobce poukazuje na rozsudek ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016-27 ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, případnou existencí systematických nedostatků azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu v zemi, kam má být cizinec předán, se proto správní orgán musí zabývat vždy z úřední povinnosti. Žalobce pak poukazuje na to, že právě v případě Chorvatska je právě situace natolik vypjatá, že je povinností žalované otázkou systematických nedostatků v chorvatském azylovém systému posoudit z úřední povinnosti.
23. Žalobce tedy namítá, že Chorvatsko není schopné zabezpečit řádný průběh azylového řízení z důvodu systémových a legislativních nedostatků. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

24. K žalobním námitkám žalovaná uvedla následující. K uskutečnitelnosti účelu zajištění, tzn. přemístění žalobce do Chorvatska, žalovaná uvedla, že obdržela dne 3. 2. 2021 sdělení Ministerstva vnitra (OAMP), oddělení dublinského střediska, zamítavou odpověď rumunské strany na žádost o převzetí žalobce zpět do Rumunska. Rumunská strana uvedla, že prvním státem, přes nějž žalobce vstoupil na území EU, bylo Chorvatsko. Jelikož neoprávněný vstup na území členského státu ze třetí země je podle čl. 13 nařízení Dublin III jedním z kritérií pro určení příslušného členského státu, zaslalo oddělení dublinského střediska dne 8. 2. 2021 chorvatské straně žádost o převzetí žalobce zpět do Chorvatska a lhůta pro odpověď byla stanovena do 22. 2. 2021.
25. V době vydání napadeného rozhodnutí nebyla odpověď na žádost ještě poskytnuta. Nelze však z toho dovozovat, že by přemístění žalobce do Chorvatska nemohlo být uskutečněno. Chorvatsko mělo pro zaslání odpovědi ve smyslu čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III lhůtu dvou týdnů ode dne podání žádosti, která v době vydání napadeného rozhodnutí ještě neuběhla. Žalovaná poukázala též na to, že důsledkem neposkytnutí odpovědi ve stanovené lhůtě je podle tohoto článku implicitní souhlas žádané strany s převzetím žadatele o mezinárodní ochranu zpět na své území.

26. Ke druhému žalobnímu bodu žalovaná uvedla, že se zabývala otázkou systémových nedostatků v azylovém řízení a přijímacích podmínkách v Chorvatsku a přezkoumatelně zdůvodnila svůj závěr, že tamější azylový systém a podmínky přijetí nevykazují nedostatky takového rázu, aby nesly znaky nelidského a ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU.
27. Deklarace systémových nedostatků ve vztahu k některému členskému státu EU může připadat v úvahu jen tam, kde je z okolností nutně známých zřejmé, že dotyčný cizinec nemůže být zajištěn za účelem předání do příslušného členského státu EU, protože takové předání by bylo v rozporu s lidskoprávními standardy sdílenými všemi členskými státy EU. To však podle názoru žalované není případ Chorvatska.
28. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
29. Ke svému vyjádření žalovaná připojila též kopii příkazu k propuštění žalobce ze dne 22. 3. 2021, a to z důvodu podle ustanovení § 127 odst. 1 písm. a) ZPC. Podle záznamu o propuštění byl žalobce propuštěn dne 22. 3. 2021. K propuštění žalobce došlo na základě sdělení Ministerstva vnitra (OAMP) ze dne 22. 3. 2021, z něhož plyne, že vzhledem k logistickým problémům není možné provést transfer žalobce ve lhůtě pro zajištění.

V. Posouzení věci krajským soudem

30. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) a ve smyslu § 172 odst. 5 ZPC ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce nařízení jednání nepožadoval a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
31. Napadené rozhodnutí tedy krajský soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného k datu vydání napadeného rozhodnutí, který je zachycen ve správním spisu žalované.
32. Ze **správního spisu** vyplývá, že žalobce byl kontrolován policejní hlídkou na 200 km dálnice D1 poblíž parkoviště čerpací stanice OMV spolu se dvěma dalšími cizinci. Ve správním spisu je obsažen záznam ze systému EURODAC, podle něhož žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku dne 30. 11. 2020 (ID RO1TM201T2011031404) protokol o podání vysvětlení ze dne 16. 1. 2021. Při něm žalobce zejm. uvedl, že je ženatý a jeho žena žije v Iránu. Jinak je nezaměstnaný (zedník) a nemá žádný doklad totožnosti. Popsal svou cestu do Evropy z Afghánistánu přes Turecko, Řecko, Makedonii, Srbsko, Bosnu, Chorvatsko až do Rumunska. Naposledy cestoval na podvozku kamionu a vystoupil v ČR kvůli chladu. Jinak je cílem jeho cesty Lucembursko, kde má známé. Je zdravý a žádné léky nebere. Má u sebe pouze několik eur. Nechtěl v ČR požádat o azyl a nechce se vrátit v žádném případě do Rumunska.
33. Ve správním spisu se dále nachází oznámení Ministerstva vnitra ze dne 8. 2. 2021 o průběhu dublinského řízení s tím, že ministerstvo obdrželo dne 3. 2. 2021 neakceptaci

rumunské strany, podle níž byl prvním členským státem, kde žalobce nelegálně překročil hranice, Chorvatsko. Proto odeslalo ministerstvo novou žádost o přijetí do Chorvatska s lhůtou pro odpověď stanovenou na 22. 2. 2021. Dne 15. 2. 2021 bylo vydáno rozhodnutí o prodloužení doby zajištění žalobce o 42 dnů do dne 29. 3. 2021.

34. Podle čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III platí, že „členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li **vážné nebezpečí útěku** na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění **přiměřené** a nelze účinně použít jiná **mírnější donucovací opatření**. Podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III platí, že „[z]ajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. **Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu.** Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. **Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3.** V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna. Články 21, 23, 24 a 29 se použijí obdobně.“
35. Podle ustanovení § 129 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. Nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“
36. Podle ustanovení § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že „policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje **vážné nebezpečí útěku**. Za **vážné nebezpečí útěku** se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie 37), nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie 37) nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za **vážné nebezpečí útěku** se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie 37) přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.“

37. Podle ustanovení § 129 odst. 7 ZPC platí, že „*policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*“
38. K jednotlivým žalobním bodům krajský soud uvádí následující argumentaci.
39. S prvním žalobním bodem týkajícím se tvrzené nezákonnosti prodloužení zajištění žalobce o dobu 42 dnů se krajský soud neztotožnil. Pokud žalovaná stanovila dobu trvání prodloužení zajištění podle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III v maximální délce šesti týdnů (42 dnů), nedopustila se tím porušení pravidel dublinského řízení. Skutečnost, že v té době neměla žalovaná k dispozici ještě odpověď chorvatské strany na výzvu k převzetí žalobce (tzv. akceptaci), nebrání prodloužení zajištění žalobce. Žalovaná je pak po celou dobu zajištění povinna zkoumat, zda důvody pro zajištění trvají. Pokud žalobce namítá, že nedostatečně zdůvodnila nutnost a zákonnosti prodloužení doby zajištění o 42 dnů, krajský soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde žalovaná zdůvodnila svůj postup s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Je třeba zdůraznit, že jiné okolnosti pro stanovení doby prodloužení zajištění žalovaná v době svého rozhodování ani neměla k dispozici.
40. Stran argumentace nedostatečným posouzením otázky systémových nedostatků v Chorvatsku shledal krajský soud žalobu jako důvodnou. Vycházel přitom z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 - 32 (přístupný na www.nssoud.cz). Podle nosných důvodů tohoto rozsudku má žalovaná v rámci řízení o určení příslušnosti podle nařízení Dublin III pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek zajistit osobu, která má být předána do příslušného členského státu (§ 129 zákona o pobytu cizinců). Nejvyšší správní soud dovodil, že *jakkoliv tedy mají orgány policie pouze pomocnou úlohu, a proto neshromažďují takové podklady, jako ministerstvo, musí žalovaná při posuzování naplnění účelu zajištění vycházet z obecně známých skutečností o nedostatcích azylového systému dané země, z poznatků ze své úřední činnosti a také z výpovědí zajištěných cizinců. Ve sporných situacích je pak povinna si podklady potřebné pro posouzení této otázky vyžádat. Ke kvalitě podkladů lze odkázat na standard zpráv o situaci v zemi původu při posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany, ke kterému se NSS vyjádřil např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, podle něž musejí být „v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“ V opačném případě by totiž ve sporných případech nemohla učinit úvahu o tom, zda předání cizince do jiného členského státu bude fakticky proveditelné. V tomto důsledku by tak nebylo možné posoudit ani otázku nezbytnosti omezení cizince na jeho osobní svobodě, tj. samotný účel jeho zajištění.*
41. Bez ohledu na věcné posouzení otázky systémových nedostatků v Chorvatsku má krajský soud za to, že žalovaná nedostála podmínkám dovozeným v citovaném rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, aby se systémovým nedostatkům

v Chorvatsku nemusela blíže věnovat. Způsob, jakým se zabývala v napadeném rozhodnutí touto otázkou, je zcela typový a paušalizovaný, což by bylo možno akceptovat pouze tehdy, pokud by žalobce dostal adekvátní prostor ve správním řízení uplatnit své námitky vůči přijímacím podmínkám v Chorvatsku. Tak tomu ovšem v posuzované věci nebylo.

42. V protokolu o podání vysvětlení ze dne 16. 1. 2021 žalobci nebyla položena žádná otázka, která by se týkala poměrů v Chorvatsku. Navíc žalobce podle svého tvrzení Chorvatskem pouze projížděl a žádost o udělení mezinárodní ochrany si podal až v Rumunsku, na něj byl tázan. To, že prvotně byl žalobce zajištěn za účelem předání podle nařízení Dublin III do Rumunska, což se však na základě sdělení Ministerstva vnitra (OAMP), oddělení dublinského střediska na základě neakceptace rumunské strany změnilo, nezbavuje žalovanou v případě změny pravděpodobně příslušného členského státu dále provést zkoumání systémových nedostatků v nově určeném – potenciálně příslušném – členském státě.
43. Pokud se tedy žalovaná v napadeném rozhodnutí odvolává na výpovědi žalobce v průběhu správního řízení (tzn. pouze podání vysvětlení dne 16. 1. 2021), nelze to chápat jako dostatečný zdroj informací k posouzení otázky, zda se měla žalovaná zabývat otázkou systémových nedostatků pouze obecně či podrobněji. Pokud žalovaná chtěla vycházet z výpovědi žalobce ohledně poměrů v Chorvatsku, měla se ho na to výslovně zeptat, nesdělil-li žádné skutečnosti týkající se tranzitu přes tento členský stát EU sám.
44. Uvedený závěr samozřejmě rozhodně neznamená, že by žalovaná měla bez indicií či tvrzení žalobce tyto nedostatky předpokládat (viz k tomu závěry citovaného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu). Skutečnosti známé žalované z její rozhodovací činnosti o chorvatském azylovém systému, na něž se rovněž v odůvodnění odvolává, ale nejsou ve správním spisu nijak dokladovány. Správní spis neobsahuje žádnou informaci týkající se poměrů v chorvatském azylovém systému. Žalovaná shromáždila informace pouze k Rumunsku, které bylo prvním vyzvaným členským státem k přijetí žalobce zpět. Takže ani v tomto ohledu není odůvodnění žalované nijak podloženo. Není úkolem krajského soudu, aby takovou vadu napadeného rozhodnutí sám nahrazoval vlastním posouzením sporné otázky.
45. Žalovaná tedy zatížila napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů vyplývajících z toho, že neměla k posouzení otázky systémových nedostatků v Chorvatsku ani dostatečné podklady (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.). Tato otázka nebyla doposud řešena podle vědomosti krajského soudu ani judikaturou.
46. Krajský soud dále již jen obiter dictum podotýká, že žalobce v žalobě poukázal velmi podrobně na řadu informačních zdrojů, které hovoří o problematičnosti některých aspektů fungování azylového systému Chorvatska, zejm. citovaný rozsudek švýcarského Federálního správního soudu (Bundesverwaltungsgericht) přístupné na <https://www.bvger.ch/bvger/fr/home/jurisprudence/arrets-de-reference/asile/dublin-croatie.html>, které skutečně o určitých nedostacích ve fungování přijímacího a návratového systému v tomto členském státě vypovídá. Na druhé straně žalobcem předložená zpráva AIDA hodnotí dublinský systém a jeho fungování v Chorvatsku jako v zásadě funkční. I tato zpráva však hovoří o tzv. nucených návratech praktikovaných

policií (angl. *pushback practices*). Pro žalovanou z toho plyne, že je třeba v případech zajištění za účelem navrácení do Chorvatska býti obezřetnější a podložit svou úvahu o systémových nedostatcích řádně zjištěnými informacemi o tomto členském státě.

VI. Závěr a náklady řízení

47. S ohledem na výše uvedené zrušil soud napadené rozhodnutí žalované v plném rozsahu podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Skutkový stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí, je v otázce zjišťování tzv. systémových nedostatků v Chorvatsku nedostatečně zjištěný. Napadené rozhodnutí žalované je v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Vzhledem k tomu, že žalobce již byl před vydáním tohoto rozsudku ze zajištění prokazatelně propuštěn, krajský soud napadené rozhodnutí pouze zrušil a věc již nevrátil žalované k dalšímu řízení.
48. Žalobce byl v řízení úspěšný a měl by právo na náhradu nákladů řízení. Soud však nezjistil, že by mu nějaké náklady v průběhu řízení vznikly. Navíc žalobce ani o jejich přiznání ani nežádala. Proto krajský soud rozhodl, že se žádnému z účastníků nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.
49. O odměně ustanoveného zástupce krajský soud rozhodl ve výroku III tohoto rozsudku. Ta se skládá z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a sepisu jednoho podání ve věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (doplnění žaloby). Tarifní hodnota úkonu podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí 50 000 Kč. Odměna za jeden úkon právní pomoci proto podle § 7 bodu 5 advokátního tarifu činí 3 100 Kč. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč. Jelikož ustanovený zástupce není plátcem DPH, soud nezvýšil odměnu o částku připadající na tuto daň. Celkem ustanovenému zástupci náleží odměna ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena za podmínek uvedených ve výroku III tohoto rozsudku. Náklady na zastoupení hradí stát.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.